

ZARZĄD

PREZES

Andrzej Płonka
POWIAT BIELSKI (woj. śląskie)

WICEPREZESI

Jan Grabkowski
POWIAT POZNAŃSKI

Jerzy Kolarz
POWIAT BUSKI

Adam Krzysztoń
POWIAT ŁANCUCKI

Krzysztof Lis
POWIAT SZCZECINECKI

Andrzej Nowicki
POWIAT PISKI

Andrzej Potępa
POWIAT BRZESKI

Sławomir Snarski
POWIAT BIELSKI (woj. podlaskie)

Zbigniew Szumski
POWIAT ŚWIEBODZIŃSKI

CZŁONKOWIE

Artur Adamski
POWIAT PŁOŃSKI

Sebastian Burdzy
POWIAT ŚREDZKI

Robert Godek
POWIAT STRZYŻOWSKI

Mirosław Graczyk
POWIAT TORUŃSKI

Ewa Janczar
MIASTO NA PRAWACH POWIATU
m.st. WARSZAWA

Jan Kaluszkiewicz
POWIAT CIECHANOWSKI

Janusz Mielczarek
POWIAT ŁĘCZYCKI

Artur Pizoń
POWIAT JANOWSKI

Radosław Roszkowski
POWIAT PRUDNICKI

Piotr Rzeszotarski
POWIAT SIERPECKI

Marek Szczepański
POWIAT CHOJNICKI

Waldemar Trelka
POWIAT RADOMSKI

KOMISJA REWIZYJNA

PRZEWODNICZĄCY

Andrzej Szymanek
POWIAT WIERUSZOWSKI

Z-CA PRZEWODNICZĄCEGO

Artur Maruszczak
POWIAT KĘDZIERZYŃSKO-KOZIELSKI

Bogdan Zieliński
POWIAT WYSOKOMAZOWIECKI

CZŁONKOWIE

Piotr Babicki
POWIAT STARACHOWICKI

Leszek Bajon
POWIAT ŚLUBICKI

Artur Bieliński
POWIAT ZGORZELECKI

Zdzisław Gamański
POWIAT CHEŁMIŃSKI

Sebastian Szaleniec
POWIAT BĘDZIŃSKI

Dariusz Szustek
POWIAT ŁUKOWSKI

DYREKTOR BIURA

Rudolf Borusiewicz

Or.A 0531/266/25

Warszawa, 31 października 2025 roku

Szanowny Pan

Dariusz Salamończyk

Zastępca Szefa Kancelarii Sejmu RP

Szanowny Panie Ministrze,

w odpowiedzi na pismo z dnia 30 października 2025 r. dotyczące wyrażenia opinii w sprawie przedstawionego przez Prezydenta RP projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks wyborczy (RPW/35124/2025; dalej jako „Projekt”) przedstawiam stanowisko Związku Powiatów Polskich.

Związek Powiatów Polskich pozytywnie ocenia inicjatywę wprowadzenia funkcji sekretarza w obwodowych komisjach wyborczych. Faktycznie może to przyczynić się do większego profesjonalizowania działania tych ciał oraz usprawnienie kwestii funkcjonowania komisji, w tym przeliczania głosów. Za godne pochwały należy uznać włączenie w proces powoływania takich osób struktur samorządowych, skoro to gminy są w zasadzie odpowiedzialne za powoływanie komisji i ich organizacyjno-logistyczną obsługę.

W związku z powyższym, przedstawiamy nasze uwagi, które mają na celu usunięcie pewnego rodzaju ostatecznych wątpliwości i podyktowane są chęcią wzmocnienia efektywności takiego rozwiązania.

1. Osoby mogące zostać sekretarzem

- 1) Do katalogu osób, które można powołać na funkcję sekretarza (w Projekcie dodawany do Kodeksu wyborczego art. 183a § 2 pkt 4) proponujemy dodać osoby, które mogą posiadać wiedzę z zakresu prawa wyborczego, a niekoniecznie pracować we wskazanych w przepisie instytucjach (przykładowo – oprócz to o osoby wykonujące zawody radcy prawnego, adwokata, notariusza, pracowników sądów, osoby z dorobkiem

naukowym w zakresie prawa wyborczego czy ustroju państwa). Skoro sekretarzami mogą być nauczyciele, to tym bardziej wiedza prawnicza i z zakresu administracji predestynuje do pełnienia takiej funkcji. Pozwoli to jednocześnie organowi wskazującemu kandydatów (wójtowi, burmistrzowi, prezydentowi miasta) na większą elastyczność i współpracę w tym zakresie z instytucjami utożsamianymi z wiedzą na temat mechanizmów politycznych, prawnych i administracyjnych funkcjonujących w Rzeczypospolitej Polskiej (np. prawnicze samorządy zawodowe, sądy, wydziały prawa lub nauk politycznych uczelni wyższych).

- 2) Nie do końca zrozumiałym jest dla nas wymóg wieku sekretarza komisji ograniczony do osób, które nie ukończyły 65. rok życia w momencie ich zgłoszenia. Rozumiemy, że jest to nawiązanie do wieku emerytalnego, ale jest to ograniczenie zupełnie sztuczne. Po pierwsze, większość osób powoływanych, choćby z racji wymogów zawodowych i organu zgłaszającego i tak będzie w wieku 25-65 lat (pracownicy urzędów). Po drugie, osoby przekraczające 65. rok życia najczęściej są jeszcze w pełni sił fizycznych i umysłowych, nie ma więc tutaj znaczenia argument biologiczny. Po trzecie, należy spojrzeć też na liczbę potencjalnych funkcji do obsadzenia – o ile w małych jednostkach nie byłoby to raczej problemem, o tyle w dużych jednostkach jak metropolie, może to być znaczące ułatwienie dla prezydenta miasta by móc wskazywać np. pracowników, którzy niedawno przeszli na emeryturę, ewentualnie zaangażowanych obywateli powyżej 65. roku życia. Postulujemy, by skreślić przesłankę wieku maksymalnego w momencie zgłoszenia jako klauzulę mogącą zostać uznana za dyskryminacyjną, ewentualnie znaczące podniesienie tego limitu.

2. Wskazywanie przez wójta – procedura

Przepisy już na etapie ustawowym należy uściślić o kwestie dotyczące samej możliwości wskazywania przez wójta osób na sekretarzy. Powinny one rozwiązać następujące wątpliwości:

- 1) czy wójt musi wskazywać liczbę kandydatów na sekretarzy równą liczbie obwodowych komisji wyborczych czy może wskazywać więcej takich osób?
- 2) czy wójt ma wskazywać sekretarzy do konkretnych komisji czy przedstawia ogólną listę, a przydziału dokonuje komisarz?
- 3) co w sytuacji, gdy wójt nie będzie w stanie wskazać albo zwyczajnie nie wskaże wymaganej liczby kandydatów na sekretarzy? Jak domniemy, osoba wskazywana przez wójta musi wyrazić zgodę, a członkostwo w komisji wiąże się jednak z poświęceniem także prywatnego czasu, wobec czego nie wszyscy mogą być taką rolą zainteresowani (nawet za dietę). Może być tu podobny problem, co wskazywany w punkcie 1. Powinien być tu przewidziany tryb „awaryjny”, gdyż uchwała PKW, o której mowa w projektowanym art. 183a § 8, zdaje się nie być odpowiednim aktem do wyposażania w taką kompetencję – jakby nie patrzeć ustrojową – jakiegoś innego organu administracji publicznej albo organów wyborczych.

3. Wynagrodzenie sekretarzy

Wątpliwości społeczne może wzbudzić mechanizm, zgodnie z którym sekretarz za pracę w komisji ma otrzymywać zryczałtowaną dietę za czas związany z wykonywaniem zadań w wysokości 130% diety przysługującej przewodniczącemu obwodowej komisji wyborczej. W przekazie na temat Projektu może wybrzmieć, że skoro wpływ na to mają wójtowie, to będzie to mechanizm „wynagradzania swoich”, skoro „zarobią” oni więcej niż przewodniczący komisji. Rozumiejąc sam mechanizm i nie będąc mu z gruntu przeciwnym (chodzi o zapewnienie „urzędowego” członka komisji), sugerujemy jedynie, że należy zastanowić się, czy dieta przewodniczącego i sekretarza (który nie przewodniczy jednak komisji, a ma głównie rolę techniczną) nie powinna zostać zrównana.

Związek Powiatów Polskich deklaruje chęć współpracy na dalszym etapie procedowania Projektu w Sejmie RP.

Z poważaniem

Prezes Zarządu
Związku Powiatów Polskich
Andrzej Płonka

